

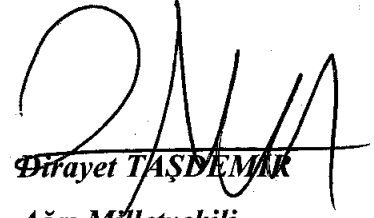

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 2209
Tarih: 08.06.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

9.1.2003 tarih ve 4787 Sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun'da değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Dirayet TAŞDEMİR
Ağrı Milletvekili

GENEL GEREKÇE

4787 Sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun'un 3. maddesinde "Aile mahkemelerine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış, adli yargıda görevli, evli ve çocuk sahibi, otuz yaşını doldurmuş ve tercihan aile hukuku alanında lisansüstü eğitim yapmış olan hâkimler arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır" denmektedir.

Aile Mahkemesi Hakimlerinin evli ve çocuklu olması şartı Anayasa'nın Kanun Önünde Eşitlik'i düzenleyen 10. Maddesine aykırı olduğu gibi, Ayrımcılık yasağı kapsamında devletin pozitif yükümlülüğüne vurgu yapan çeşitli uluslararası sözleşmelerin de ihlali anlamına gelmektedir.

İstanbul Sözleşmesi'ne göre taraf devletlerin, kadınların aşağı bir cins olduğuna ve kadınlarla erkekler için alışlagelmiş rollerin bulunduğu düşüncesine dayanan önyargı, örf ve adet,

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	17 Haziran 2013		E.No: 2/1231	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
<i>mk</i>	<i>rk</i>	<i>K.T.</i>	<i>Y.</i>	<i>M.M.</i>
TBMM BAŞKANI	<i>ik</i>			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI
08 Haziran 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
08 Haziran 2016
No: 56896

gelenek ve her türlü farklı uygulamayı ortadan kaldırmak için gerekli önlemleri alma yükümlülükleri bulunmaktadır.

Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi ise İnsan Haklarına dair Uluslararası Sözleşmelere Taraf olan Devletlerin, erkeklere ve kadınlara ekonomik, sosyal, kültürel, kişisel ve siyasal haklardan yararlanmaları konusunda eşit haklar sağlama yükümlülüğü altında bulunduğunun altını çizmektedir.

Benzer şekilde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin egemen devletçe sağlanıp korunmasını emrettiği haklar ve özgürlüklerden yararlanmada bireyler arasında ayrım gözetilmesi açık bir hükümle yasaklanmıştır. Bu kapsamda ayrımcılık yasağı yasalar önünde eşitlik ilkesinin bir sonucudur.

Söz konusu düzenleme, hukuki bir dayanak arzetmeyen "empati kurma" gerekçesine yaslanarak evli ve çocuklu hakimlerin aile hukukundan daha iyi anlayacağı iddiasını ortaya koymaktadır. Hakim ve Cumhuriyet savcılarının mesleğe kabulleri, stajları, özlük hakları ve sorumlulukları 2802 Sayılı kanunla düzenlenmiştir. Kanun maddelerinde Hakimlerin yeterliliğini ve davayı karara bağlama koşullarını belirleyen kıstaslar arasında "empati kurabilme koşulları" bulunmamaktadır.

Aile hakimlerinin mesleki yeterliliğini evli ve çocuklu olma koşulu ile açıklayan yaklaşım, Türkiye'de her ne koşulda olursa olsun ailenin korunması ve boşanmaların önlenmesi konusundaki siyasi iradenin yansımasıdır. Nitekim empati kurabilmeleri açısından örneğin ceza hakimlerinin saldırı mağduru olmasına ilişkin bir düzenleme bulunmamakta, "empati" konusundaki hassasiyet sadece aile hukuku konusunda devreye sokulmaktadır.

Bununla birlikte, mevcut yasa metnindeki yaklaşımın aksine hakimlerin farklı medeni statülerden (bekar, çocuksuz, boşanmış vb.) gelmeleri, farklı deneyimlerin sonucu olan farklı kararların çıkması ve bunların temyiz aşamasında Yargıtay'da tüm bu deneyim ve bakış açılarının bir süzgeçten geçirilerek tüm toplum ve bireyler yönünden kabul edilebilir kararlara ulaşılabilmesinin yolunu açacaktır.

Bu amaçla “4787 Sayılı AİLE MAHKEMELERİNİN KURULUŞ, GÖREV VE YARGILAMA USULLERİNE DAİR KANUN’DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ” hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde-1: Aile Mahkemesi Hakimlerinin seçiminde ayrımcılığa yol açan düzenlemenin değiştirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**AİLE MAHKEMELERİNİN KURULUŞ, GÖREV VE YARGILAMA USULLERİNE DAİR
KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4787 Sayılı Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun'un 3. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 3 –** Aile mahkemelerine, atanacakları bölgeye veya bir alt bölgeye hak kazanmış, adli yargıda görevli ve tercihen aile hukuku alanında lisansüstü eğitim yapmış olan hâkimler arasından Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca atama yapılır.

MADDE 2- Bu kanun yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.